

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2019. gada 18. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Daiga Rezevska un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 78/2019),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Jelgavas novada pašvaldības 2009. gada 23. septembra saistošo noteikumu Nr. 14 „Jelgavas novada pašvaldības administratīvās atbildības noteikumi” 3.1. apakšpunkta pirmo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumam un Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumiem Nr. 906 „Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi”.

2. Apstrīdētā norma nosaka: „Par ēkas vai būves apkārtnes nesakopšanu ciema teritorijā, tai skaitā zāles nenopļaušanu būvei piegulošajā teritorijā, kuras garums pārsniedz 20 cm, apbūves vai lauksaimniecības zemes nesakopšanu ciemu teritorijā, nenopļaujot zāli līdz 15. jūnijam un 15. septembrim, – izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskām personām no desmit līdz divsimt *euro*, bet juridiskām personām – no piecdesmit līdz divi simti piecdesmit latiem.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par pašvaldības saistošo noteikumu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums izvērtēt pašvaldību saistošo noteikumu normas atbilstību Satversmei, likumam un Ministru kabineta noteikumiem ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ar Jelgavas novada pašvaldības Administratīvās komisijas (datums) lēmumu, pamatojoties uz apstrīdēto normu, ir saukta pie administratīvās atbildības par īpašumā esošās lauksaimniecībā izmantojamās zemes ilgstošu nekopšanu un viņai uzlikts naudas sods. Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējai ir piemērota un pieteikumā ir norādīts, ka tā pārkāpj Satversmes 105. pantā ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir

izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī, ja personai šādu iespēju nav. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir pārsūdzējusi Jelgavas novada pašvaldības Administratīvās komisijas (datums) lēmumu Zemgales rajona tiesā, kas (datums) pieņēma lēmumu uzskatīt sūdzību par neiesniegtu un atdot to atpakaļ iesniedzējai, jo tā neatbilda Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.¹ panta prasībām un sūdzībā konstatētie trūkumi noteiktā termiņā netika novērsti. Ar Zemgales apgabaltiesas (datums) lēmumu Pieteikuma iesniedzējas blakus sūdzība par Zemgales rajona tiesas (datums) lēmumu tika noraidīta. Šis Zemgales apgabaltiesas lēmums nav pārsūdzams. Tāpat arī Zemgales rajona tiesa ar (datums) lēmumu noraidījusi Pieteikuma iesniedzējas (datums) pieteikumu par Jelgavas novada pašvaldības Administratīvās komisijas (datums) lēmuma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka gadījumā, kad pamattiesības tiek aizskartas ar tiesību piemērošanas aktu, personai jāizmanto vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, kas paredz iespēju apstrīdēt vai pārsūdzēt tiesību piemērošanas aktu, ar kura starpniecību tiesību norma ir aizskārusi personas pamattiesības. Konstitucionālā sūdzība galvenokārt ir subsidiārs (papildu) cilvēka pamattiesību aizsardzības mehānisms gadījumos, kad ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nav iespējams novērst pamattiesību aizskārumu (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 8.1. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējai bija iespēja Jelgavas novada pašvaldības Administratīvās komisijas (datums) lēmumu pārsūdzēt Zemgales rajona tiesā, taču viņa šo iespēju nav pienācīgi izmantojusi, jo noteiktajā termiņā nenovērsa viņas sūdzībā konstatētos trūkumus. Subsidiaritātes principa ievērošanai nepieciešams izsmelt reālās un efektīvās iespējas aizstāvēt aizskartās pamattiesības, nevis izmantot jebkurus teorētiski iespējamus tiesību aizsardzības līdzekļus, kas varētu jebkādā veidā attiekties uz pieteikuma iesniedzēja situāciju (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). Pieteikuma iesniegšana tiesā sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem pēc tam, kad sūdzība par Jelgavas novada pašvaldības Administratīvās komisijas

(datums) lēmumu tika uzskatīta par neiesniegtu un atdota atpakaļ iesniedzējai, nav uzskatāma par vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas izpratnē. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja nav izmantojusi iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 78/2019).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele